

Signature of Invigilators

Roll No.

--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

POLITICAL SCIENCE

Paper III

Roll No. ....

(In words)

J—1102

Name of Areas/Section (if any) .....

[Maximum Marks : 200

Time Allowed : 2½ Hours]

Instructions for the Candidates

FOR OFFICE USE ONLY Marks Obtained

1. Write your Roll number in the space provided on the top of this page.
2. Write name of your Elective/Section if any.
3. Answer to short answer/essay type questions are to be written in the space provided below each question or after the questions in test booklet itself. No additional sheets are to be used.
4. Read instructions given inside carefully.
5. Last page is attached at the end of the test booklet for rough work.
6. If you write your name or put any special mark on any part of the test booklet which may disclose in any way your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. Use of any calculator is prohibited.
8. There is no negative marking.
9. You should return the test booklet to the invigilator at the end of the examination and should not carry any paper outside the examination hall.

પરીક્ષાર્થીઓ માટેની સૂચનાઓ :

૧. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
૨. જો કોઈ વિકલ્પ/વિભાગ પસંદ કર્યા હોય તો તે યોગ્ય જગ્યાએ દર્શાવો.
૩. ટૂંકા પ્રશ્નો/નિબંધ વિષેના જવાબો એ પ્રશ્નની નીચે અગર બાજુમાં આપેલી જગ્યામાં લખો. વધારાના કોઈ પાનાનો ઉપયોગ કરશો નહીં.
૪. અંદર આપેલી સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
૫. બુક્લેટની પાછળ આપેલું છેલ્લું પાનું રફ કામ માટે છે.
૬. બુક્લેટ કોઈપણ ઠેકાણે તમારું નામ કે કોઈ ચોકકસ સંજ્ઞા કરવી નહીં કે જે તમારી ઓળખ પૂરી પાડે. આ તમને પરીક્ષા માટે ગેરલાયક ઠેરવશે.
૭. કેલક્યુલેટર નો ઉપયોગ કરાશે નહીં.
૮. નકારાત્મક માર્કીંગ નથી.
૯. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુક્લેટ જે તે નીરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ પેપર પરીક્ષા રૂમની બહાર લઈ જવું નહીં.

Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					

Total Marks Obtained.....
Signature of the co-ordinator.....
(Evaluation)

POLITICAL SCIENCE

રાજયશાસ્ત્ર

PAPER-III

પ્રશ્નપત્ર-III

PART 'A'

વિભાગ 'અ'

Note :— This part has *ten* short essay type questions of 16 marks each to be answered in about 300 words each. *All* questions are compulsory. Options are internal.

નોંધ : આ વિભાગમાં ૧૦ લઘુ નિબંધાત્મક પ્રકારના પ્રશ્નો છે, દરેકના ૧૬ ગુણ છે અને તેના ઉત્તર આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં લખવાના છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. પસંદગી આંતરીક છે.

1. What contributed to the resurgence of political theory since 1970s ?
૧૯૭૦ ના દાયકામાં રાજકીય સિદ્ધાંતના પુનઃજીવનના કારણો શું છે ?

Or

અથવા

Analyse Mao's theory of non-antagonistic contradictions.
માઓના બિનવિરોધી વિસંગતતાના સિદ્ધાંતનું વિશ્લેષણ કરો.

2. Explain Machiavelli's views on separation of politics from ethics.
राजकारणने नैतिकताथी अलग पाडवा अंगे मेकियावेलीना विचारो समजवो.

Or

अथवा

Critically analyse Mahatma Gandhi's theory of truth.
महात्मा गांधीना सत्यना सिद्धांतनुं टीकात्मक विश्लेषण करो.

3. Analyse structural-functional approach to the study of comparative politics.
तुलनात्मक राजकारणना अभ्यासमां तंत्र-कार्यानुसारी अभिगमनुं विश्लेषण करो.

Or

अथवा

Write a note on classification of political parties of either Duverger or Sartori.

दुवर्जर अथवा सारतोरीअे करेला राजकीय पक्षोना वर्गीकरण उपर अेक नोध लपो.

4. Explain the concept of political development.
राजकीय विकासना ज्यालने समजवो.

Or

अथवा

Analyse the theory of political elite with reference to either Pareto or Mosca.
परेटो अथवा मोस्काने लक्षमां राजीने राजकीय अग्रिमोना सिद्धांतनुं विश्लेषण करो.

5. Discuss the importance of the Directive Principles of State Policy in the Indian Constitution.

भारतीय बंधारणना राजयनीतिना मार्गदर्शक सिद्धांतोना महत्वनी यथा करो.

Or

अथवा

Write a brief note on Judicial Activism in India.

भारतमा न्यायीक कर्मशीलता उपर टूंक नोध लखो.

6. To what extent the 73rd and 74th Constitutional amendments have strengthened the local governments in India ?

બંધારણના ૭૩મા અને ૭૪મા સુધારા દ્વારા ભારતની સ્થાનિક સરકારોને કેટલા પ્રમાણમાં મજબૂત બનાવાઈ છે ?

Or

અથવા

Write a note on changing pattern of party system in India.

ભારતમાં પક્ષપ્રથાની બદલાતી ભાત પર એક નોંધ લખો.

7. Explain the meaning of the term 'New Public Administration'.
'नवो ज़ादेर वडीवट' शब्दनो अर्थ समझवो.

Or

अथवा

Analyse various methods of legislative control over administration.
वडीवट उपर धाराकिय अंकुशनी विविध पद्धतियोनुं विश्लेषण करो.

8. Define organization and discuss its importance.
સંગઠનની વ્યાખ્યા આપો તથા તેના મહત્વની ચર્ચા કરો.

Or

અથવા

Distinguish between public and private administration.
જાહેર અને ખાનગી વહીવટ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

9. Describe the main features of the 'Realist Theory' of international relations.
आंतरराष्ट्रीय संबंधना 'यथार्थवादी सिद्धांत' ना मुख्य लक्षणो वर्णवो.

Or

अथवा

Explain the concept of national security.
राष्ट्रीय सलामतीनो प्याल समझवो.

10. Discuss the role India has played in United Nations.
संयुक्त राष्ट्रसंघमां लारते लजवेली लूमिकानी यर्था करो.

Or

अथवा

Discuss Indo-US relations in the post-cold war period.
शीतयुद्ध पछीना समयना लारतना अमेरिका साथेना संबंधोनी यर्था करो.

PART 'B'
વિભાગ 'બ'

Note :— This part has only *one* question of 40 marks to be answered in about 800 words each.

નોંધ :— આ વિભાગમાં માત્ર **એક** જ પ્રશ્ન નો જવાબ લખવાનો છે, તેના ગુણ ૪૦ છે અને લગભગ ૮૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપશો.

11. Write an essay on the theme of 'the end of ideology'.

‘વિચારશરણીનો અંત’ નામના વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

Or

અથવા

Compare and contrast the main features of presidential and parliamentary form of government.

પ્રમુખશાહીય અને સંસદીય પદ્ધતિના મુખ્ય લક્ષણોને સરખાવો અને તેમની વચ્ચેનો ભેદ દર્શાવો.

Or

અથવા

Critically evaluate the role of opposition parties in Indian politics.

ભારતીય રાજકારણમાં વિરોધ પક્ષોની ભૂમિકાનું આલોચનાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

Or

અથવા

Explain the role and importance of public administration in the modern state.

આધુનિક રાજ્યમાં જાહેર વહીવટની ભૂમિકા અને મહત્વ સમજાવો.

Or

અથવા

Discuss Indo-Russian relations in the post-cold war period.

શીત યુદ્ધ પછીના સમયના ભારત-રશિયા વચ્ચેના સંબંધોની ચર્ચા કરો.

